

'Reductiebeleid nu temperen'

Nederland moet nu gaan oppassen dat het zichzelf niet voorbij loopt. Met een reductie van zo'n 60 procent wordt het tijd om de aanpak goed te evalueren en eventueel bij te stellen. "Europees zou een 'normaal gebruik' vastgesteld moeten worden", stelt Jeroen de Wulf van de faculteit Diergeneeskunde in Gent. En volgens Johanna Fink Gremmels, emeritus hoogleraar aan de faculteit Diergeneeskunde in Utrecht, vragen nieuwe wetenschappelijke inzichten nieuwe afwegingen.

GEESJE ROTGERS

Alle informatie over het Belgische reductiebeleid, zoals de formularia en richtlijnen voor veehouders, is te vinden op de website www.amcra.be.

"Europa moet nadenken over waar de bodem ligt in het antibioticumgebruik. Wat is een normaal gebruik? Ik spreek daar nu in Nederland over, nog niet in België. Wij kunnen nog een paar jaar progressie maken." Aan het woord is Jeroen de Wulf, hoogleraar in Gent, op de jaarvergadering van dierenartsenorganisatie CPD. De Wulf waarschuwt Nederland ervoor niet dezelfde fout te maken als de Denen. "De Deense veehouderij werd

onder vuur genomen in de pers toen bleek dat het antibioticumgebruik vorig jaar met 4 procent was gestegen." Maar een kleine stijging in het gebruik is normaal als de bodem van het gebruik is bereikt. De Wulf roemt de voortvarende aanpak in Nederland. "Julie zijn een voorbeeld voor België." Dat het in zijn eigen land minder hard loopt met de antibioticareductie wijt hij aan het maatschappelijke debat. Dat is in België niet zo vurig als in Nederland waardoor er minder druk op de ketel staat. De Belgen hopen in 2020 een reductie van 50 procent te hebben bereikt ten opzichte van 2011. België ligt goed op schema en de partijen in het land zijn tot nu toe tevreden.

Pas op de plaats in Nederland

Sinds 2009 wordt grote haast gemaakt met de antibioticareductie, ondanks dat destijds op nog lang niet alle vragen een antwoord was. "Wij hebben destijds beleid gemaakt op resistentie door ESBLs. Is dat duurzaam? Inmiddels kennen we de epidemiologie van ESBLs en we moeten ons afvragen of we overal de juiste keuzes hebben gemaakt", zegt Johanna Fink-Gremmels. Er zijn meer voortschrijdende wetenschappelijke inzichten. "Bekend is dat hetzelfde antibioticum een grote variatie in werkzaamheid geeft. Uit een nieuwe studie blijkt dat een vroege behandeling een veel betere werking geeft en veel minder resistentie. Maar hoe verhoudt zich dit tot de regel van eerst een antibiogram? Kunnen we wachten op dat antibiogram? Nee, dat kan niet altijd", weet Fink-Gremmels. "Wij moeten deze discussie durven aangaan en toe naar de beste werking met de minste resistentie. Het beleid moet niet langer opjutten, maar temperen. Dierenartsen moeten de tijd krijgen voor het optimaliseren en duurzaam maken van de aanpak."

Humane inslag

Waar de Nederlandse formularia zich laten leiden door de humane Gezondheidsraad en de humane geneesheren een belangrijke positie innemen binnen de diverse advies- en deskundigencommissies, baseerden de

Belgen hun formularia op de wetenschappelijke visie van de veterinaire OIE (*World Organisation for Animal Health*). "Wij kiezen dus niet voor de uitgangspunten van wereldgezondheidsorganisatie WHO", constateert De Wulf. "Wij hebben in tegenstelling tot Nederland geen humane artsen in onze panels. De humane artsen vragen ons dierenartsen ook niet bij de opstelling van hun formularia." De Belgische formularia hebben onder meer als uitgangspunt de gevoeligheidsgegevens van de Belgische laboratoria, waarbij de smalspectrum-antibiotica eerste keus zijn, en middelen waartegen veel resistentie is tweede keus. De verschillende filosofieën in beide landen leidt tot verschillen tussen de Belgische en Nederlandse formularia. De Wulf zegt voorstander te zijn van Europese formularia. Resistenties houden niet op bij de grens.

Complimenten ontbreken

Een dierenarts in de zaal geeft aan dat er weinig complimenten komen voor de enorme prestatie die de veehouderij en dierenartsen hebben neergezet. 60 procent reductie is niet niks. Desondanks lijkt 'het nooit genoeg te zijn voor Den Haag en de maatschappij en worden boeren en dierenartsen afgeschilderd als halve criminelen wanneer een antibioticumbehandeling wordt ingesteld'. De balans moet terug, want waar is het verantwoorde nulpunt bereikt? Fink-Gremmels; "Het is geen nulpunt, dat moeten we goed communiceren. Net als mensen kunnen ook dieren ziek worden." En inmiddels doen sommige diersectoren het al beter dan de humane sector: waar de gemiddelde dierdagdosering humaan 3,6 ddd/jaar is, is dat in de gezelschapsdieren 3,4 ddd/jaar. [\\$](#)



Jeroen de Wulf: "Onze formularia zijn gebaseerd op de OIE."

FOTO: FACULTEIT DIERGENEESKUNDE GENT